

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

22 februari 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Roland Van Goethem, Jan Penris en Mathieu Boutsen** –
betreffende de splitsing van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

DAMES EN HEREN,

Na de Tweede Wereldoorlog heeft zich in Vlaanderen en Wallonië een totaal andere bedrijfscultuur ontwikkeld.

Terwijl Wallonië veeleer zijn heil zocht in een dirigistische staatseconomie, heeft Vlaanderen resoluut gekozen voor de vrijemarkteconomie.

Die ontwikkeling heeft natuurlijk gevolgen gehad voor de werkgelegenheid. Zo vinden we in Vlaanderen slechts 26,04 % van de beroepsbevolking terug in de overheidssector tegenover 38,75 % in Wallonië.

Van het totale aantal zelfstandigen vinden we twee derde terug in Vlaanderen tegenover slechts een derde in Wallonië.

De gevolgen voor de werkloosheid bleven dan ook niet uit. Vlaanderen heeft een werkloosheidspercentage van 6,2 % terwijl Wallonië moet leven met een werkloosheidspercentage van 19,5 %.

Eenzelfde ontwikkeling stellen we vast voor de langdurige werkloosheid. Het percentage langdurige werklozen – langer dan 2 jaar – bedraagt in Vlaanderen 29,2 % tegenover 50,6 % in Wallonië.

25 % van die langdurige werklozen in Wallonië heeft zelfs nooit een baan gehad.

Wanneer de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid een zoveelste banenplan – het beruchte Rosettaplan – maakt blijkt al spoedig dat dat plan op Waalse leest geschoeid is en in Vlaanderen eenvoudigweg niet uitvoerbaar is als gevolg van de grote verschillen in werkgelegenheid tussen de twee deelstaten.

Een hele reeks aanpassingen is noodzakelijk om het plan in Vlaanderen min of meer werkbaar te maken.

We worden nogmaals – voor de hoeveelste keer al – met onze neus op de feiten gedrukt : in België hebben zich twee 'economieën' ontwikkeld, een Vlaamse en een Waalse.

In dit land, waar twee economieën naast elkaar bestaan, is de werkgelegenheid nog altijd voor een deel een federale bevoegdheid.

De VDAB is in Vlaanderen bevoegd voor de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, terwijl

de werkloosheidsuitkering en sancties bij werkonwilligheid nog altijd federale bevoegdheden zijn.

Een federaal systeem van werkloosheidsuitkering en sancties is echter slechts houdbaar wanneer over het hele land de regels correct worden gevolgd.

Blijkbaar worden de regels niet in het hele land even correct nageleefd of minstens op dezelfde wijze geïnterpreteerd.

Er blijken nogal wat onverklaarbare verschillen te bestaan tussen Vlaanderen en Wallonië. Wat betreft het bezorgen van gegevens van de regionale diensten aan de RVA en wat betreft het opleggen van sancties door de federale dienst.

Van de 11.015 werkonwillige werklozen die tussen juni 2000 en mei 2001 door de regionale diensten aan de RVA werden doorgegeven, kwam 56,7 % van de VDAB, 34 % van de BGDA en slechts 9,3 % van de Waalse FOREM.

Volgens meer recente gegevens is die situatie niet veranderd, integendeel ze is veeleer slechter geworden.

Het kabinet van minister Onkelinx gaf als – nogal zwakke – verklaring dat de verschillen te wijten zouden zijn aan de sterke verschillen tussen de arbeidsmarkt in Vlaanderen en Wallonië.

Een artikel uit De Standaard van 12-05-2001 omschreef het fenomeen van de sociale fraude in Wallonië, met de daaraan gekoppelde sanctie als volgt : "Wie wordt gepakt, loopt kans om anderhalf jaar zijn uitkering kwijt te raken. Maar juist omdat de straf zo hardvochtig is, wordt die nauwelijks uitgedeeld. Het systeem werkt dat ook in de hand. Het zijn de vakbonden zelf die de uitkeringen aan hun leden uitdelen. Je kan ook terecht bij een overheidsdienst, de zogenaamde hulpkas, maar dat kost meer moeite. Dus als de vakbonden een beetje soepel zijn, blijven ze nieuwe leden werven. Mede daardoor zijn de vakbonden nog steeds machtig. De controleurs komen voor een deel van de gewestelijke arbeidsbemiddelingsbureaus. Die helpen ook werklozen om aan werk te komen. En iedereen weet : die instanties verraden niet graag de mensen die ze begeleiden."

Welke uitleg er aan de situatie ook gegeven wordt, feit is dat Vlaanderen tweemaal betaalt, een eerste maal via de transfers die het mogelijk maken dat het Waalse systeem blijft bestaan en een tweede maal omdat een Vlaamse werkloze twaalf maal

meer kans heeft op een sanctie dan zijn Waalse lotgenoot en zich, om te overleven, noodgedwongen tot een Vlaams OCMW zal moeten wenden.

Afgezien van de financiële aspecten van die toestand blijft het ook moreel onverantwoord dat een Vlaamse werkloze anders wordt behandeld dan zijn Waalse lotgenoot.

De verwerking van de ontvangen gegevens loopt ook fout. Als we mogen aannemen dat het verschil in het aantal dossiers dat wordt bezorgd door de VDAB en FOREM, te verklaren is door de verschillen in de arbeidsmarkt, is het volledig onaanvaardbaar dat de RVA een onderscheid maakt bij het opleggen van sancties. Nochtans is dat zo. Bij een vergelijking tussen de opgelegde sancties blijkt dat driekwart betrekking had op Vlaamse werklozen, tegen 17 % op Brusselse en slechts 10 % op Waalse.

Houdt men rekening met het feit dat Wallonië de helft meer werklozen telt, dan laten die cijfers vermoeden dat de diensten voor arbeidsbemiddeling in het Waalse Gewest veel minder streng optreden dan de Vlaamse en dat de federale RVA niet op dezelfde manier in het hele land optreedt.

Indien Wallonië een toleranter of lakser beleid wil voeren tegenover werkonwillige werklozen, is dat natuurlijk toegestaan, maar dan wel op voorwaarde dat de deelstaat zelf alleen de financiële verantwoordelijkheid voor zijn beleid opneemt en dat niet op Vlaanderen afwentelt.

Roland VAN GOETHEM

Jan PENRIS

Mathieu BOUTSEN

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat
 - 1° het Waalse en Vlaamse beleid tegenover werkonwillige werklozen grondig verschilt ;
 - 2° het Waalse beleid nefaste gevolgen heeft voor Vlaanderen ;
 - 3° de federale RVA bij de behandeling van de doorgestuurde dossiers niet dezelfde criteria gebruikt om Waalse en Vlaamse werklozen een sanctie op te leggen ;
 - 4° de federale RVA uitsluitend kan werken dankzij de gegevens die hij verkrijgt van de gewestelijke diensten en dus een nutteloos echelon vormt ;
 - 5° de functies van de federale RVA probleemloos door de gewestelijke diensten kunnen worden overgenomen en dat dat tot een betere dienstverlening aan de werkloze zal leiden ;
 - 6° een federaal systeem van werkloosheidsuitkering slecht houdbaar is als over het hele land de regels correct worden nageleefd, wat momenteel niet het geval is ;
- verzoekt de Vlaamse regering
 - 1° de nodige initiatieven te ontwikkelen die moeten leiden tot de overheveling van de bevoegdheden van de RVA naar de gewesten ;
 - 2° de onderhandelingen met de federale regering en gewestregeringen zo spoedig mogelijk op te starten, opdat de overheveling nog gedurende deze legislatuur gerealiseerd kan worden.

Roland VAN GOETHEM

Jan PENRIS

Mathieu BOUTSEN
